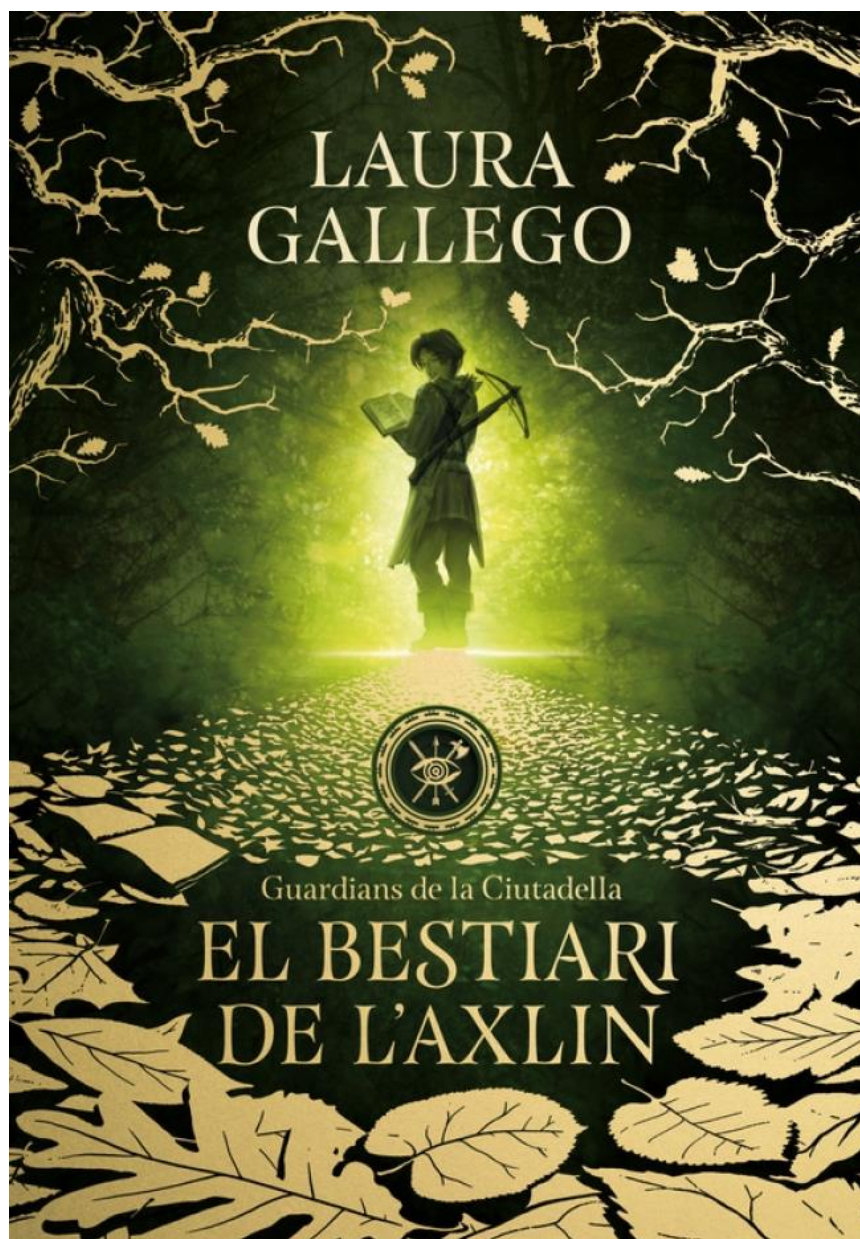

Guia didàctica

Introducció

El món de l'Axlin és ple de monstres. Alguns ataquen els viatgers als camins, d'altres assetgen les aldees fins que les arrasen completament i n'hi ha que entren a les cases a la nit per endur-se els infants mentre dormen.

L'Axlin és l'escriba de la seva aldea, l'única que sap llegir i escriure. S'ha proposat investigar tant com pugui sobre els monstres i plasmar els seus descobriments en un llibre per tal que serveixi de guia i protecció a altres persones. Per això decideix emprendre un viatge juntament amb els quincallaires per reunir la saviesa ancestral de les aldees en la seva precària lluita contra els monstres. No obstant això, al llarg del camí descobrirà coses que mai no hauria imaginat.

Argument

Ditsllargs, crestats, galopants, pelusses... Els monstres són diferents de qualsevol bèstia perillosa. Se'n distingeixen per una obsessió: matar les persones, sempre de la manera més cruel.

En un entorn tan hostil, els humans es veuen obligats a organitzar-se en enclavaments, on viuen aterrits pels monstres que els sotgen. Fan treballs rudimentaris i es reparteixen les tasques per, amb una mica de sort, sobreviure una altra generació.

L'Axlin neix en un enclavament. Quan té quatre anys, l'atac d'un nuós li trunca la sort. Tot i que aconsegueix sobreviure'n, li queden terribles seqüeles al turmell i una coixesa per a tota la vida. En un ambient tan inhòspit, una discapacitat és gairebé una condemna a mort.

Els anys passen. Els altres nois i noies de l'enclavament hi troben el seu lloc, però a l'Axlin no l'espera un futur gaire prometedor. No pot anar a caçar i té dificultats per accomplir les tasques que exigeixen velocitat. Fins que l'Oxis, el guardià del llibre, l'escriba de l'enclavament, decideix prendre-la com a pupil·la.

Així doncs, la jove Axlin aprèn a llegir i escriure, dues habilitats menyspreades per la resta d'habitants de l'aldea perquè... què pot fer un llibre quan la teva vida sempre corre perill? Malgrat tot, la noia comença a prendre notes sobre els monstres, ja que cada espècie té característiques pròpies i cada enclavament, diferents trucs per combatre'ls.

Quan l'Oxis mor i l'Axlin esdevé la nova escriba, els seus apunts no paren de créixer. Sobretot quan un quincallaire li regala un quadern, que la noia converteix en un bestiari improvisat.

La vida a l'enclavament, però, exigeix sacrificis, i a l'Axlin li arriba l'hora de casar-se per tenir descendència. El Tux, un vell amic, vol estar amb ella, però l'escriba està obsessionada amb la seva investigació i es nega renunciar-hi tan aviat. Per això, en companyia d'un quincallaire, la jove surt per primera vegada de l'enclavament amb l'objectiu de descobrir més coses sobre els monstres que els assetgen, i deixa enrere la seva antiga vida i el destí que li volien imposar.

D'aquesta manera, comença el viatge de la jove pels camins, enclavament darrere enclavament, amb diferents quincallaires. També aprèn a utilitzar les armes i els verins, amb l'ajuda del Lexis i el Loxan, amb els quals fa amistat durant la ruta. De mica en mica, l'Axlin descobreix un món que mai no havia imaginat, amb indrets tan estranys com la Gàbia, coberta totalment amb barrots que protegeixen dels pelluts, uns terribles monstres alats.

La pista d'un comerciant de productes fabricats amb parts de monstres porta l'Axlin fins a una aldea perduda a prop d'una pedrera. Allà coneix el Xein, un noi capaç d'enfrontar-se als monstres sense parpellejar. De seguida neix una atracció entre tots dos, però l'Axlin encara no ha acabat la seva investigació i retorna a la Gàbia.

Un error desvela el secret del Xein i dels seus ulls daurats, i atrau l'atenció dels Guardians, el cos que protegeix els humans dels monstres. El noi és arrossegat fins al Bastió, on inicia l'entrenament de Guardià, mentre l'Axlin viatja a la Ciutadella, la gran població emmurallada. Després d'una arribada desastrosa, la noia aconsegueix una feina com a ajudant de bibliotecària, mentre compta els dies que falten per retrobar-se amb el seu antic amor.

El Xein s'enfronta a una formació duríssima que pràcticament el transforma en una altra persona. L'Axlin, per la seva banda, s'acostuma amb rapidesa a les comoditats de la Ciutadella, tot esperant el moment de tornar a veure el seu amic.

El temps passa i tots dos progressen en les seves tasques. Quan es retroben, però, el dur entrenament de Guardià ha esborrat tot l'afecte que el noi sentia per l'Axlin... Si més no, això és el que sembla.

La història continua a *El secret del Xein*.

L'autora

Laura Gallego

Laura Gallego és una autora espanyola de literatura juvenil, especialitzada en temàtica fantàstica. Va estudiar Filologia Hispànica a la Universitat de València i el 1999 va guanyar el premi El Vaixell de Vapor amb *Finis Mundi*, una novel·la ambientada en l'Edat Mitjana. Tres anys després va obtenir el mateix guardó amb *La llegenda del Rei Errant*. Actualment la seva obra publicada comprèn gairebé una trentena de novel·les juvenils i alguns contes infantils, amb més d'un milió d'exemplars venuts només a l'Estat Espanyol i traduccions a setze idiomes, entre els quals l'anglès, el francès, l'alemany i el japonès. Les seves obres més populars entre els joves lectors són *Cròniques de la Torre*, *Dos ciris al diable*, *Allà on els arbres canten*, *Ales de foc*, *El Llibre dels Portals* i, especialment, la trilogia *Memòries d'Idhun*. El 2011 va rebre el Premi Cervantes Chico pel conjunt de la seva obra, i el 2012 va ser guardonada amb el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil per *Allà on els arbres canten*. La seva última trilogia, *Guardians de la Ciutadella*, ha esdevingut ràpidament un gran èxit.

Personatges

Axlin

Neix en un enclavament oriental. La coixesa que pateix, que semblava condemnar-la a un final precoç, li proporciona l'oportunitat d'aprendre a escriure i a llegir i, amb el temps, convertir-se en l'escriba de l'aldea. L'esperit científic la porta a escriure un bestiari per protegir-se dels monstres.

Xein

El jove viu en una aldea abandonada, amb l'única companyia de la seva mare i un gos. Té un sisè sentit per detectar monstres i combatre'ls; això el porta fins al Bastió, on és entrenat per ser un Guardià.

Loxan i Lexis

Els germans pèl-rojos són els quincallaires més temeraris de la ruta oriental. S'atreveixen a viatjar als enclavaments on no hi arriba cap altre comerciant. A més, el seu carro blindat està construït a prova de monstres.

Tux

Té alguns anys més que l'Axlin i tots dos van passar molt de temps junts a la cabana dels nens. Per això, quan esdevenen adults, pràcticament semblen destinats a ser parella. No obstant això, l'Axlin no pensa igual que ell.

Dex

És el jove que troba l'Axlin al carrer, a la Ciutadella. Ofereix a la noia una feina a la biblioteca. Simpàtic i divertit, té les maneres exquisides característiques de les famílies més nobles de la ciutat.

Temes i valors

Discapacitat i superació

L'Axlin té una discapacitat des de ben petita. En un món ple de monstres, la coixesa pot representar aviat el final de la seva vida, però ella ho aprofita per aprendre a llegir i escriure, dues habilitats que la resta d'aldeans menyspreen. Gràcies a això, millora la vida de les persones del seu entorn.

Investigació i ciència

Observar el món que ens envolta i aprendre dels canvis són aptituds característiques d'una ment científica. Igual que altres savis, l'Axlin s'adona que hi ha coses que no entén, i no s'atura fins a trobar-los una lògica.

Món rural contra món urbà

La Ciutadella i els enclavaments de l'oest són completament diferents. Els ciutadans de la Ciutadella menyspreen els habitants dels enclavaments, atès que les seves vides poden semblar més rudimentàries, però els aldeans se'n surten molt millor amb els monstres. Tots dos mons tenen avantatges i inconvenients.

Poder femení

En els enclavaments, les dones surten a caçar igual que els homes. No existeix una discriminació clara, a diferència del que succeeix a la Ciutadella, on els formalismes amaguen un cert masclisme en les relacions. L'Axlin lluita com la resta d'habitants i té un gran domini en el maneig de la ballesta; la seva investigació dels monstres és única al món.

Entrenament militar

L'exigència de l'entrenament del Bastió és altíssima. Els futurs Guardians pràcticament han d'oblidar la seva identitat per formar part del cos. Trencar lligams amb les famílies i canviar el seu nom per un altre en clau són algunes de les tècniques per aconseguir-ho.

Fantasia i monstres

Els monstres no s'assemblen a les bèsties d'altres llibres. En aquesta trilogia, sembla que només existeixin per acabar amb els humans. Què els empeny? Per què són així? Hi ha noves maneres d'aturar-los? Aquestes són algunes de les preguntes que giren al seu entorn i que s'aniran desvelant en els llibres següents.

Recursos per a l'aula

Pàgines web:

Web oficial de Laura Gallego

www.lauragallego.com

Pàgina de l'escriptora, amb fitxes de llibres, biografia, secció de contacte... A la pàgina dedicada a *El bestiari de l'Axlin*, els lectors poden conèixer curiositats sobre l'obra. També poden llegir el primer capítol de tots els títols.

Instagram oficial de Laura Gallego

<https://www.instagram.com/lauragallegooficial/>

Compte oficial administrat pel seu equip de xarxes. Molt útil per mantenir-se al dia de les noves publicacions, compartir *fanarts* dels llibres, sorteigs, etc. L'escriptora també té presència a Twitter, Facebook i YouTube.

Booktràiler d'*El bestiari de l'Axlin*

<https://www.youtube.com/watch?v=QFgxvpf2LwE>

Vídeo promocional de la novel·la.

Viquipèdia

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ciudadella_\(arquitectura\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ciudadella_(arquitectura))

Pàgina dedicada a les ciutadelles. Què són, per què es van construir així, etc.

Blogspot

<http://baulitoadelrte.blogspot.com/2018/06/los-bestiaros-medievales.html>

Article dedicat als bestiaris medievals, amb exemples gràfics per conèixer-los millor.

Abans de la lectura

Laura Gallego

Abans de començar la lectura, preguntarem als nois i noies què saben d'aquesta escriptora. Han llegit algun llibre seu anteriorment? Els convidarem a buscar informació a Internet per conèixer l'autora i comentar els títols que ja han llegit, si és el cas.

Portada i títol

La primera cosa que veiem d'un llibre és la coberta. Preguntarem a l'alumnat què els suggereix la il·lustració. A quin gènere creuen que pertany la novel·la? Què és un «bestiari»? Poden endevinar alguna cosa del contingut guiant-se només per l'exterior?

Fantasia

El bestiari de l'Axlin és una novel·la fantàstica, però aquest és un gènere força ampli. Quines històries fantàstiques coneixen? Sabrien identificar diferents tipus de fantasia? (urbana, èpica...).

Després de la lectura

Lectura comparada

El món de l'Axlin és molt particular, però també té petites coincidències amb altres imaginaris. Amb quins llibres o pel·lícules relacionen aquesta història? Han vist monstres semblants en altres llocs? Els enclavaments s'assemblen a alguna cosa que coneguin? En què s'assembla l'Axlin a altres protagonistes, com el Frodo d'*El senyor dels anells* o la Katniss d'*Els jocs de la fam*?

Un altre títol per a la novel·la

L'autora no sempre va tenir clar quin títol posaria a la seva obra. Convidarem els alumnes a suggerir altres títols per a la història i votarem els favorits.

Bestiaris

Els alumnes hauran d'apuntar els monstres que apareixen al llibre per confeccionar una llista. Després de la lectura, els dividirem en grups perquè cadascun escrigui i il·lustri una pàgina del bestiari. Hi poden afegir dades que no apareixen al llibre i imitar l'estil de dibuix medieval. Si volen, poden envellir-ne les pàgines perquè semblin antigues.

Nom de classe

Tots els personatges de la novel·la tenen una ics al seu nom. És una elecció de l'autora per donar més autenticitat a la història. Animarem els alumnes a reinventar el seu nom amb una ics. Per exemple, Laura podria ser Xaura; Mateu seria Maxeu...

Els noms diuen molt dels nostres orígens. Animarem els alumnes a buscar l'origen del seu nom i cognoms i a situar-los geogràficament.

Ciutadelles del món

La Ciutadella del món de l'Axlin no és tan extraordinària com pot semblar. Proposarem a l'alumnat que investigui sobre ciutadelles reals i porti informació a classe. Per què es van aixecar muralles al voltant de les ciutats? Coneixen altres exemples de diferents anells de muralles? Si és possible, es podria organitzar una visita a l'antiga muralla de la localitat.

Dones científiques

L'Axlin té totes les aptituds d'una científica, encara que no conegui aquesta paraula. Moltes dones de ciència han quedat invisibilitzades per la Història. Cada alumne haurà d'investigar sobre una científica revolucionària i exposar a classe la seva vida i els seus descobriments.

Silenci, es roda!

Gravar un booktràiler pot ser una activitat de grup molt divertida. Dividirem els alumnes en equips per desenvolupar el guió, el vestuari, els decorats..., perquè tots i totes tinguin un paper destacat en el rodatge. Pot ser un vídeo de menys de tres minuts que animi a llegir la novel·la sense desvelar gaire la trama. Si és possible, el vídeo es pot penjar a YouTube i compartir-lo a les xarxes socials de Laura Gallego.

Activitats

I. Respon correctament les preguntes sobre el llibre:

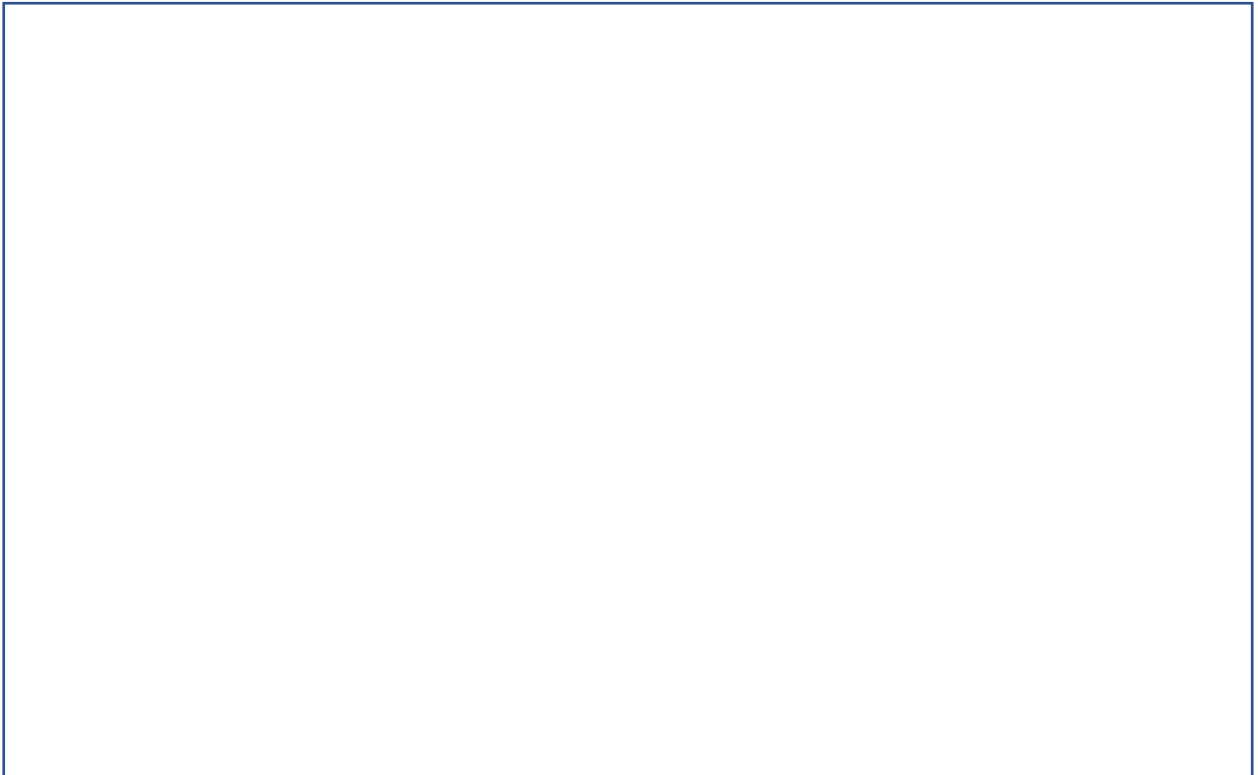
1. Quina és la professió de l'Oxis?
2. Quins monstres maten el petit Pax?
3. Quins eren els malsons de l'Axlin al principi del llibre?
4. Quina arma aprèn a manegar l'Axlin amb els germans quincallaires?
5. De quins monstres protegeixen els barrots de la Gàbia?
6. A quina divisió dels Guardians pertanyeries si tinguessis els ulls verds?
7. Per què és coneguda la Venerable Grixin?

2. Crea un monstre

Dibuixa un monstre completament nou i descriu-ne les característiques. Ha de ser diferent de tots els altres. Inventa també un remei per combatre'l.

Descripció:

Dibuix:

3. Una història alternativa

La vida de l'Axlin hauria estat radicalment diferent si hagués decidit quedar-se al seu enclavament i complir el que s'esperava d'ella: casar-se amb el Tux per aportar nous nens a l'aldea. Escribeu com seria el final de la història si la noia abandonés les classes d'escriptura i renunciés a ser l'escriba. Què hauria sentit? Quines tasques realitzaria?

4. Un futur millor

Els habitants dels enclavaments semblen condemnats a una vida de misèria, amb els monstres que els amenacen a cada instant. Imagina que vius amb ells: quines mesures prendries per millorar la seva qualitat de vida? Què creus que podrien fer per no extingir-se?

5. Monstres pertot arreu

Els monstres són criatures perilloses, però cada autor els imagina a la seva manera. Sabries relacionar els monstres o criatures sinistres següents amb les històries a què pertanyen?

Medussa	<i>El senyor dels anells</i>
Kraken	<i>Monstres S. A.</i>
Mike i Sulley	<i>Harry Potter</i>
Demèntors	<i>Pirates del Carib</i>
Gollum	<i>It</i>
Hulk	<i>Els Venjadors</i>
El pallasso Pennywise	<i>Percy Jackson</i>

4. Vocabulari

És possible que no coneguis totes les paraules de la novel·la. Busca'n al diccionari les destacades en aquest text i escriu la definició que s'ajusta més al context.

*«Havia estat així des que tenia memòria, i per aquesta raó no s'havia plantejat mai la possibilitat que pogués existir un altre tipus d'horror més enllà de la **palissada** de l'enclavament on vivia.»*

Palissada:

*«Després d'un moment de silenci anguinos, semblava que el Tux volia afegir-hi alguna cosa, però llavors es va sentir la veu de la Kalax des de la **màrfega** que ocupava al costat de la porta.»*

Màrfega:

*«L'Axlin va mirar de reüll l'altra bèstia que tirava el vehicle i va recordar el carretó que empenyia el **quincallaire** l'última vegada que els havia visitat a l'enclavament.»*

Quincallaire:

*«Va recuperar la llança, i el cadàver del llengut va caure a terra com una **pelleringa** desinflada.»*

Pelleringa:

*«L'Ulrix va mig aclucar els ulls, però no va fer cap comentari sobre el desinterès del seu nou **pupil**.»*

Pupil:

«Es tractava d'una criatura de la mida d'una mostela, que s'aferrava a l'arbre amb quatre grapes menudes i afilades i una cua llarga i prènsil, enrotllada al tronc.»

Prènsil:

«Fora del vehicle, el paisatge es tornava cada vegada més erm i desolat.»

Erm:

«Últimament estan proliferant pels voltants i des del Bastió s'organitzaran algunes batudes per reduir-ne la població.»

Proliferar:

«El Xein va caure d'esquena amb un xipolleig violent. Va sentir un dolor furiós al costat, on el monstre l'havia colpejat, i en posar-hi la mà va notar tres talls profunds que sagnaven.»

Xipolleig:

«Lavors el Xein es va fixar en l'estendard que sobresortia del farcell d'una de les noies.»

Farcell:

Solucionari

Activitat 1:

Quina és la professió de l'Oxis?

Resposta: L'Oxis és l'escriba de l'enclavament.

Quins monstres maten el petit Pax?

Resposta: Unes pelusses.

Quins eren els malsons de l'Axlin al principi del llibre?

Resposta: En són sis en total: galopants, pelusses, ditsllargs, nuosos, crestats i robaossos.

Quina arma aprèn a manegar l'Axlin amb els germans quincallaires?

Resposta: Una ballesta.

De quins monstres protegeixen els barrots de la Gàbia?

Resposta: Dels pelluts, ja que, com que tenen ales, no n'hi ha prou amb una palissada per aturar-los.

A quina divisió dels Guardians pertanyeries si tinguessis els ulls verds?

Resposta: A cap. Els Guardians tenen els ulls daurats o platejats.

Per què és coneguda la Venerable Grixin?

Resposta: És l'autora del primer bestiari que es coneix. L'esmenta la bibliotecària al final de la novel·la.

Activitat 6:

Relaciona els monstres amb les seves històries:

- Medussa – *Percy Jackson*
- Kraken – *Pirates del Carib*
- Mike i Sulley – *Monstres S. A.*
- Demèntors – *Harry Potter*
- Gollum – *El senyor dels anells*
- Hulk – *Els Venjadors*
- El pallasso Pennywise - *It*